

Barcelona, 7 d'abril de 1989

Estimat amic,

M'expliques el que us ha passat amb la mare i no em sorprèn, perquè la meva sogra va tenir una cosa semblant. La vam portar d'urgències a l'Hospital del Mar i se la van quedar uns dies. Abans de posar-li el marcapàs -tothom en diu marcapassos, però comprovo que a l'Enciclopèdia ho escriuen com tu- la van haver de tenir en observació perquè té molt de sucre i està fotuda de molts altres llocs. Finalment, la cosa va resultar tan bé, que semblava que s'hagués tret quinze anys del damunt. Això es notava sobretot perquè tornava a tenir la mala bava de costum i es fotia del mort i de qui el vetllava quan pocs dies abans semblava un pollet desvalgut. Ara ha pasat un refredat molt fort i torna a estar fluixa, però els estímuls del marcapàs l'han salvada una altra vegada. Quines coses, oi? Es una mica allò que abans dèiem d'un coet a cada orella o un bitxo al cul, per recuperar l'energia...

Vaig veure l'Antoni Serra a l'assemblea de l'Associació d'Escriptors -per cert, que l'han elegit vice-president per les Illes!- i em va ensenyar el resguard de correus per justificar que t'havia enviat una carta certificada que suposo que has rebut.

Fa pocs dies, divendres passat, o sigui, el 31 de març, vaig ser a la llibreria Els Dies, de Sabadell, on vaig oficial de presentador d'una novel·leta per a noies i noies que es diu "Les sargantanes negres", escrita per uns mestres amics meus. Al final, em va saludar una noia que no recordava de què la coneixia: era la dona d'en Clapés. L'antiga, vull dir, la Mercè. Vam recordar amb il·lusió aquell sopar al Paral·lel i vam parlar molt de tu. Si divendres passat, a les nou del vespre -hora catalana- et van xiular les orelles, ja saps perquè... La Mercè diu que et deu carta, que et va enviar una postal des de l'estranger, però que no sap com posar-s'hi. Que no sap escriure

cartes, que potser un dia en rebràs una que començarà a mitja pàgina i s'engegarà com si fes una estona que t'està parlant. Vaja, que als amics sembla que no els sap posar l'encapçalament ni fer les rutines tradicionals. I em va dir que et manifestés les ganes que té de conèixer la teva filla. Que no es descuidi de telefonar-la. Jo ja he complert. La Mercè em va tornar a impressionar. Ja ho havia fet aquell vespre que vam sopar plegats. Em sembla una moixa de gran personalitat. Resulta que, dels temps de l'Antoni, ella forma part de la propietat d'aquella llibreria de Sabadell i per això hi va anar, l'altre dia. Em temo que en Clapés s'hagi equivocat... Es clar que la convivència és una altra cosa que un contacte superficial, però aquesta noia em sembla que val la pena. Ells s'ho faran!

Això que m'expliques d'en Parcerisas és formidable. El nom de "professor visitant" és una parida que desconeixia, però que et podria anar com anell al dit. Es curiós com en Parcerisas, que sembla fred i distant, tan amic d'en Comadira i la Dolors Oller, una gent molt competent, però indiferents i escèptics, sigui capaç d'aquestes delicadeses. Contrasta amb l'actitud de gent aparentment molt més "calenta", però que mai no et donaran un cop de mà, com tot el que m'expliques del comentari d'en Toutain, al Brusí. Em fa l'efecte que jo ja l'havia llegit, però no te n'havia dit res perquè no m'agrada crear mala bava. No coneixia les paraules d'en Gimferrer al respecte -tot això de la polèmica de correctors de proves, una cosa baixa de sostre, equivalent al que en Pla deia de vol gallinaci...-, però aquest Gimferrer cada dia em sembla més savi. Vaig sentir una conferència seva no fa pas gaire a l'entorn de l'exposició de Marià Fortuny que es va fer a la Fundació de la Caixa, i em va impressionar. Es un personatge -en Gimferrer- d'una gran singularitat, que no sembla que visqui en aquest temps -abric, barret, paraigua...-, però que ho sap tot. Estic completament d'acord que la literatura necessita "estil col·loquial i estil noble". Els Periquin -Pericay- i Tontaina -Toutain-, com els qualifica sovint en Ramon Barnils -tot i la poca confiança que em mereix, també, aquest personatge- no estan a l'altura de les circumstàncies. Els sembla que escrivint

barco i sigut ja ho han salvat tot. I es curiós que alguns, com l'Enric Moreu-Rey, deixeble d'en Joan Coromines, sembla que hi estiguin d'acord. Per cert que els companys de la feina, quan vaig plegar, em van regalar els vuit volums del Diccionari Etimològic i Complementari que gairebé no he tingut ocasió d'obrir.

Anem per la meva pre-jubilació! Si vols que et digui la veritat, no he tingut temps d'adonar-me que això funciona. I estic segur que funciona, i tant! No me n'he adonat, en primer lloc, perquè ens acostem al dia del Llibre, i aquest any m'han plogut ofertes per visitar escoles com no m'havia passat mai fins ara. Ha corregut la veu que ja disposava dels matins, i ara m'esctic obligant en sessions dobles, de matí i tarda. M'estic quedant sense veu. Però em diverteixo molt. Passa, però, que la mar quan més té, més brama... I em sembla que he aprofitat força el temps: he acabat una història de la sèrie de la casa sota la sorra que tenia en còmic i que he transformat en novel·la; he corregit i transcrit un llibret amb quinze contes curts per a nois i noies; he visitat vuit escoles; he passat tres o quatre dies a Castellterçol -la Rosa es resisteix a anar-hi, sembla que ara que disposem de tot el temps, no li faci tanta peça com abans...-; he rebut nens i nenes a casa que m'han cosit a preguntes, i he anat a veure alguna obra de teatre interessant -de les que no ho han estat, d'interessants, no te'n parlaré pas- com "Una lluna per a un bastard" d'O'Neil, a Sabadell, al nou teatre del Sol, un local arrencat per la iniciativa d'en Ramon Ribalta, l'amo d'una casa de mobles que porta el teatre a la sang; el "Mercier y Camier" de Samuel Beckett; "Dancing", d'Ettore Scola, un espectacle musical esplèndid -no diuen ni una paraula- que fluixeja per la part argumental per més que l'actuació dels actors fa que no te n'adonis gaire...

I alguna pel·lícula que està bé, com "Rain man", que ha guanyat uns quants òscars: és molt comercial i hi han posat tots els ingredients per convertir-la en un èxit. També hem vist "Es quan dormo que hi veig clar" sobre l'obra de J. V. Foix. Aquí sí que no n'hi han posat ni un, d'aquests ingredients: ha durat una setmana en un cine petitíssim i encara perquè no

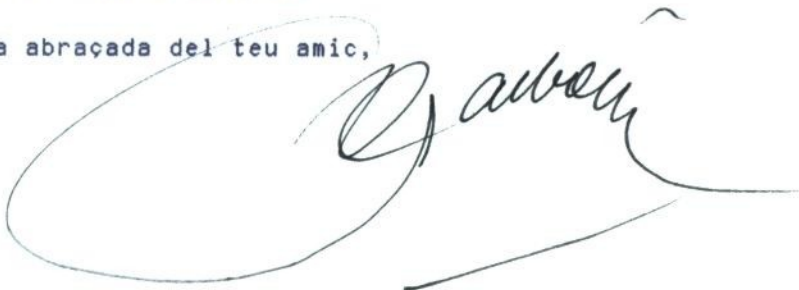
s'han atrevit a treure-la abans: no hi ha anat ningú. La pel·lícula és plúmbia per qui no s'interessi per la poesia. Hi han posat un to transcendent, emfàtic, grandiloqüent que no lliga en absolut amb la frescor i la vitalitat d'en Foix. El que és més curiós, però, és que la gent no hi ha anat tot i que no han tingut ocasió de saber que era un plom. Passa com amb tantes coses: els catalanistes més arrauxats només protesten i d'aquesta manera no estimulen ningú a fer o participar en alguna cosa que no sigui una guixada sobre una paret acabada de pintar o desacreditar qualsevol actuació que no tingui caràcter radical. M'agradria que els més cridaners es dediquessin algun dia a consumir tot allò que demanen amb tanta insistència.

Diumenge vaig ser a Bellpuig, a fer una xerrada amb els joves lectors de la biblioteca municipal que havien llegit algun dels meus llibres. I ahir vaig tornar a Sabadell, a l'escola pública Janot Alisanda. Són experiències molt interessants. D'altres, no tant, com una escola de la Vall d'Hebró, on els alumnes, el noranta-cinc per cent castellanoparlants, no havien estat prou estimulats per unes mestres que tenien tot l'aire de funcionàries en el pitjor sentit de la paraula.

He de plegar, Jordi. Aviat seran les set de la tarda i anem a sentir un xicot que canta, Albert Pla, presentat per en Pi de la Serra, a la Cuina de les Arts, dels teatrets de la Diputació. En sortir, anirem al Teatre Villarroel on veurem "Yepeto", a càrrec d'uns argentins que fan una gira. Tinc molt bon record d'una altra obra que vam veure fa un parell d'anys al Romea interpretada per uns còmics que em van semblar molt bons.

Desitjo a la Glòria un bon viatge cap a les arrels. No t'oblidis de donar-li el nostre telèfon.

Una abraçada del teu amic,

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jordi Gual'. The signature is written over a large, light-colored oval scribble.